

Plan mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

Sjösa förskola 2018/19

Vår förskola ska genomsyras av värdeorden *välkomnande*,
delaktighet och *tillsammans*.

Tillsammans vill vi skapa ett lärande som är lustfyllt och visioner där vi bryr oss om medmänniskor och vår värld i ett större perspektiv.

Innehållsförteckning:

1.	Grunduppgifter.....	1
2.	Planens syfte och övergripande innehåll.....	2
3.	Förskolans vision och mål för arbetet.....	3
4.	Rutiner i arbetet med planen.....	4
5.	Årsplanering.....	5
6.	Främjande insatser.....	6
7.	Utvärdering av 2017/18 års arbete med planen.....	7
8.	Förebyggande arbete 2018/19.....	8
9.	Åtgärder i akuta situationer.....	9
10.	Förankring av planen.....	10

Bilagor:

1. Diskrimineringsgrunderna + stödfrågor till hur vi granskar vår verksamhet
2. Handlingsplan för åtgärder vid eventuell kränkning av barn
3. Anmälan till huvudman om kränkande behandling
4. Incidentrapport för förskolans arbete

1. Grunduppgifter

Verksamhetsform som omfattas av planen är förskola. Årligen upprättas en likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling på Sjösa förskola. Planen bygger på den kartläggning som vi gjort på Sjösa förskola tillsammans med barn, vårdnadshavare och pedagoger.

Den här planen gäller från och med 2018-08-31 till och med 2018-06-30.

Förskolechefen har det yttersta ansvaret att tillsammans med förskolans pedagoger systematiskt och kontinuerligt under året följa upp, utvärdera och utveckla arbetet med likabehandlingsplanen och plan mot kränkande behandling. Allt för att arbeta förebyggande och att i tid uppmärksamma kränkningar och diskrimineringar så att utveckling och åtgärder kan sättas in tidigt.

Tillsammans på förskolan arbetar vi för att göra planen känd för pedagoger, barn och föräldrar. Planen ska vara en del av vårt systematiska kvalitetsarbete och ständigt finnas med oss i vårt dagliga arbete. I och med det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan blir planen en del av vårt målfokuserade arbete som kontinuerligt följs upp, utvärderas och utvecklas för arbetet i vardagen.

2. Planens syfte och övergripande innehåll

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling regleras i både diskrimineringslagen och i vår skollag. Varje år upprättar vi en ny plan, det handlar om att arbeta för alla barns rättigheter och lika värde. Forskning har dessutom visat att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt. En trygg miljö i förskolan är en förutsättning för att barn och elever ska kunna utvecklas och lära.

Det finns sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Vad är diskriminering?

I Sverige finns det en diskrimineringslag som förbjuder diskriminering. Diskriminering innebär att en person blir sämre behandlad i jämförelse med någon annan. Men all orättvis behandling är inte diskriminering i lagens mening.

Förenklat kan man säga att lagens beskrivning av diskriminering består av fyra villkor. För att en händelse ska kunna bedömas som diskriminerande måste alla fyra villkoren vara uppfyllda.

1. Det ska handla om en händelse eller situation som missgynnar eller kränker en person.
2. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med en eller fler av de sju diskrimineringsgrunderna (till exempel kön eller ålder).
3. Händelsen ska handla om någon av de sex formerna av diskriminering som finns i lagen (till exempel direkt diskriminering eller trakasserier).
4. Händelsen ska ha ägt rum inom något av de samhällsområden där lagen gäller (till exempel arbetsliv eller bostadsmarknad).

En bedömning måste alltid göras i varje enskilt fall.

Förtydligande av begrepp

Diskriminering - är att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Trakasserier är när någon kränker ett barns värdighet och det har med de sju diskrimineringsgrunderna att göra. Det kan handla om att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas med mera.

Kränkande behandling är när någon kränker ett barns värdighet utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. Det är barn- och elevombudet vid Skolinspektionen som utreder anmälningar om kränkande behandling.

(Information hämtad från www.do.se och www.skolverket.se)

3. Förskolans vision för likabehandlingsarbetet

Utgångspunkten för allt vårt arbete är barnen, vilket gör att vi ständigt är i nära dialog och samarbete tillsammans, barn och pedagoger. I nära samarbete kan vi tidigt identifiera diskriminering och kränkande behandling. Sjösa förskola ska motverka all form av diskriminering och kränkande behandling. Alla vuxna (personal, vårdnadshavare och andra vuxna) har skyldighet att uppmärksamma detta och ansvar för att motverka och ingripa.

Verksamheten utgörs av respekt för varje enskild individ. Det är allas rättighet att bli respekterad för den person man är. Enligt barnkonventionens artikel 12 så har varje barn rätt att uttrycka sina åsikter i de frågor som berör barnen, de har också rättighet att bli lyssnade till.

Vi arbetar med följande värdeord:

Välkomnande:

Vi vill att alla ska känna sig välkomna och bli sedda när de kommer till förskolan. Vi hälsar på barnet i första hand, i andra hand föräldern och vi använder barnets namn när vi hälsar. Vid tillfällen när barngruppen samlas benämner vi de/dem som är frånvarande. Vi ser till att barnen kommer in i lekgrupperna eller i undervisningen efterhand som barnen kommer under dagen. Alla ska känna sig välkomna och hitta sin plats i barngruppen.

Vi vill att miljön ska vara välkomnande och inbjudande, materialet ska vara synbart och åtkomligt för barnen.

Tillsammans:

Vi vill skapa känslan av att vi är en förskola trots att vi befinner oss i tre byggnader. Vi samverkar mellan avdelningarna, alla barn ska känna sig trygga med alla pedagoger och lokalerna samt att barnen ska med glädje få delta i utbildning som sker i tvärgrupper. Vi skapar positiva mötesplatser i skogen, på torget och på gårdarna där barnen möts i åldersblandade grupper.

Avdelningarnas miljöer ska också skapa positiva mötesplatser som inbjuder till kreativt lärande och lek tillsammans.

Delaktighet: Barnen ska känna att de kan påverka sin dag på förskolan genom pedagoger som lyssnar och fångar upp barnens idéer. Barnen delger varandra sina idéer och diskuterar tillsammans med pedagoger och kompisar hur idéerna kan genomföras i lärande situationer.

Föräldrar ska ges möjlighet att ha inblick och kunna påverka verksamheten för att känna delaktighet i sitt barns lärande. Detta sker genom dagliga kontakten vid hämtning och lämning, regelbundna informationsbrev och bloggen. Föräldramöte som sker på höstterminen och utvecklingssamtal på vårterminen.

Välkomnande

Tillsammans

Delaktighet

4. Rutiner i arbetet med planen

”Alla som berörs av verksamheten ska kunna spela en aktiv roll i likabehandlingsarbetet. Det är en rättighet- och en möjlighet. Var och en bidrar med sin kunskap utifrån sitt perspektiv”.

(”Lika rättigheter i förskolan- handledning”, diskrimineringsombudsmannen, 2012, sidan 19)

En grupp av pedagoger ansvarar för att tillsammans med förskolechef årligen upprätta en ny plan som har sin grund i den årliga kartläggningen (se punkt 7). Gruppen ansvarar för att under året fördjupa arbetet med planen på arbetsplatsträffar och i reflektioner. Förskolechef har under året ansvar för att planen hålls levande samt att relevanta insatser sätts in i god tid.

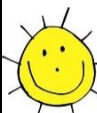

Förskolans personal är ansvarig i att hålla planen levande och göra den till en del av förskolans målfokuserade systematiska kvalitetsarbete med kontinuitet under hela året. Det ligger i allas ansvar att göra barn och vårdnadshavare delaktiga i arbetet med planen. Pedagogerna skriver incidentrapporter då kränkningar eller trakasserier inträffat och dessa följs sedan upp och blir en del av kartläggningen.

Barnen är delaktiga och gör trygghetsvandringar på förskolan. I dialog med barnen kan vi identifiera riskområden och få reda på vilka insatser vi kan behövas. Resultatet av detta ligger sedan till grund för vårt fortsatta arbete.

Under våren lämnas en enkät ut till föräldrar och barn på Sjösa förskola. Enkäten blir en del av vår kartläggning. Enkäten sammanställs och pedagogerna gör också en beskrivning av hur vi arbetar med likabehandlingsfrågor i verksamheten, sammanställningen återges sedan tillvårdnadshavarna.

Planen finns på vår hemsida, samt i hallarna på förskolan.

5. Årsplanering

Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
 <p>Grund i den "nya" Likabehandlingsplanen.</p> <p>Målen i planen är en del av vårt systematiska kvalitetsarbete och följs upp med kontinuitet i arbetslagen.</p> <p>Incidentrapporter finns med på avdelningen och följs upp i barnhälsogruppen.</p>		<p>Arbetet fortsätter</p> 	<p>Trygghetsvandringar - dialog eller någon annan form av kartläggning tillsammans med barnen.</p>	<p>Under nov/dec granskar vi vår verksamhet utifrån "bilaga 2" i planen och följer upp det förebyggande arbetet (punkt 9). Kartläggning.</p> 	

Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
<p>Intervjuer/ observationer inför utvecklings-samtal</p>	<p>Uppföljning: Var är vi? Var ska vi? Hur gör vi?</p>		<p>Trygghetsvandringar - dialog eller någon annan form av kartläggning tillsammans med barnen.</p> <p>Följa upp det förebyggande arbetet (punkt 8).</p> <p>Enkät till föräldrar och barn</p>	<p>Under maj granskar vi vår verksamhet utifrån "bilaga 2" i planen. Ett underlag inför att planen ska skrivas om – kartläggning.</p>	<p>Hur blev det?</p> <p>Ny plan skrivs.</p>

Likabehandlingsplanen och intervjuer/observationer tas med till utvecklingssamtalen.

6. Främjande insatser

Det främjande arbetet på förskolan handlar om att stärka positiva förutsättningar för likabehandling i verksamheten och behöver inte utgå ifrån identifierande problem.

Förebyggande:

Vi är närvarande pedagoger i barngruppen och har barnfokus. Vi delar upp barngrupperna i mindre grupper för bättre överblick och ge barnen ett lugnare och mindre sammanhang. Vi arbetar för att skapa en VI-känsla i varje barngrupp, samt som en hel förskola. Vi skapar positiva mötesplatser där samtal och kompisskap bildas. Många mötesplatser skapar flera små grupper och barnen får en lugnare verksamhet. Vi har kreativa lärmiljöer där barnen utmanas och där vi tar bort och tillför material för att utmana och hålla mötesplatserna lockande. Vi erbjuder barnen många olika sätt att uttrycka sig på, språkligt, teckenspråk, bild, skapande och drama mm.

Konfliktlösning:

Vi försöker bryta innan konflikten är ett faktum genom att vara närvarande pedagoger. De barn som varit i en konflikt behöver få reda ut och lösa konflikten utanför leken genom samtal tillsammans med en pedagog. Pedagoger visar på alternativa lösningar så konflikter kan undvikas. Om en och samma konflikt återkommer behövs mer ingående samtal t.ex. seriesamtal.

Konflikthantering sker i nära samarbete tillsammans med barnen där pedagogerna finns med som vägledare. Barnen ska få erfarenhet av att kunna lösa konflikter själva vilket gör att vi som pedagoger inte alltid ingriper direkt men finns med som vägledare.

Främjande insatser sker på olika sätt i verksamheten. Alla har ett ansvar att arbeta främjande och arbetssättet följs upp kontinuerligt i vårt systematiska kvalitetsarbete och utvärderas i maj månad då planen mot diskriminering och kränkande behandling skrivs om på nytt i juni.

7. Utvärdering av 2017-2018 års arbete, insatser och kartläggning

Här ser vi över föregående års främjande arbete, insatser och kartläggning.

Insatser:

Sjösa förskola har en ny plan från hösten 2018. Under föregående verksamhetsår har vi arbetat för att kartlägga och utveckla förskolans arbete med planen.

Vi har gjort en kartläggning tillsammans med vårdnadshavare då de besvarat en enkät med frågor som rör verksamhetens värdegrundsarbete. Ett material som var värdefullt när vi nu skrivit fram vår plan.

Under året har vi fört värdegrundsreflektioner i arbetslagen. Vi har haft anledning att lyfta diskrimineringsgrunder mot varandra. Till exempel; en ettårsanställd personal vill av religiösa skäl inte ta båda könen i hand (religion eller annan trosuppfattning), detta ställs mot diskrimineringsgrunde kön då det inte sker likabehandling utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. I vår verksamhet hälsar vi på båda könen men däremot inte ett måste att vi tar varandra i handen.

8. Förebyggande arbete 2017/18

Vi arbetar aktivt för att förebygga så att vi i vår utbildning kan motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Kartläggningsmetoder:

- Observationer
- Trygghetsvandringar 2 gånger/år
- Samtal tillsammans med barnen både enskilt och i grupp
- Enkät till föräldrar och barn
- Arbetslagen granskar sin verksamhet (bilaga 2)

De risker vi sett i vår kartläggning ligger till grund för vårt förebyggande arbete. Pedagoger ska finnas där barnen finns så att vi kan förebygga och upptäcka kränkande behandling och trakasserier detta arbete ska med kontinuitet följas upp på respektive våning.

Identifierad risk: Topasen har en trång hall och har kläder på tre olika ställen vilket gör att de barn som klätt på sig får vänta utan pedagog. Detta skapar lätt konflikter mellan barnen. Rubinen har också en trång hall där det lätt uppstår konflikter medan barnen klär på sig trots "slussningssystem".

Mål: Möjlighet för barnen på Topasen att gå ut direkt när dem har klätt på sig, tillsammans med en pedagog. På Rubinen ska vi ge barnen större yta till att klä på sig.

Åtgärd: På Topasen ska vi se över nya möjligheter till placering av ytterkläder. På Rubinen ska få nya förvaringshyllor vilket skapar mer yta när vi tar bort befintlig garderob.

Identifierad risk: Topasen har endast 2 toaletter till samtliga barn och pedagoger. Det innebär att det skapas långa köer, det blir lång väntetid, kissolyckor uppstår. Barnen får inte lugn och ro på toaletten då nästa barn bankar och vill in.

Mål: Kunna gå på toa snabbt när man behöver. Att barnen ska få gå på toaletten i sin egen takt, utan stress.

Åtgärd: Struktur kring hygiensituationer. Dela upp sig i mindre grupper ute och inne så att inte alla behöver gå på samma toalett samtidigt.

Identifierad risk: Brister i pedagogernas förhållningssätt till gemensamma regler leder till konflikter mellan barnen. T.ex. vid övergångar mellan olika aktiviteter.

Mål: Pedagogerna ska ha samma förhållningssätt till gemensamma regler.

Åtgärd: Diskussioner i arbetslagen som leder till tydliga riktlinjer för hur pedagogerna ska förhålla sig till reglerna.

Identifierad risk: Diamanten har en stor gård som är svår att överblicka när man är ute med många små barn. Det finns för många gömställen för barnen på gården.

Mål: Pedagogerna ska kunna vara ute med barngruppen och kunna ha säker överblick över hela gården.

Åtgärder: Se över Diamantes gårdsmiljö, vad vi kan förändra. T.ex. dela in gården, klippa ner växtlighet i pallkragen. Medvetet dela upp pedagogerna på gården t.ex. att en pedagog är cirkulerande och övriga pedagoger agerar trygg hamn.

9. Åtgärder i akuta situationer

Anmäl på blanketten som finns i bilaga 3. Kontakta sedan förskolechef. Detta gäller både för personal samt för vårdnadshavare. Alla har ansvar att signalera vid misstanke.

Vid kännedom om trakasserier eller kränkande behandling tas detta alltid på allvar, vi anmäler, åtgärdar och följer upp.

Förskolechefen ansvarar att föra informationen vidare i rapport till huvudman, Utbildningschef Linda Uller, Nyköpings kommun.

10. Förankring av planen

Planen finns på vår hemsida samt på anslagstavlor på respektive avdelning, den ska vara lättillgänglig för alla att nå.

Planen är en del i pedagogernas Systematiska Kvalitets Arbete. Vi utvärderar och utvecklar planens arbete på arbetsplatsträffar och reflektioner. Fråga oss gärna hur vi arbetar i det praktiska arbetet tillsammans med barnen.

Diskrimineringsgrunder:

Det finns sju diskrimineringsgrunder. Här finns information för att öka kunskapen och synliggöra dessa i verksamheten.

Diskrimineringsgrunderna är följande:

- **Etnicitet:** man tillhör en grupp av personer som har samma hudfärg, nationella eller etniska ursprung.
- **Religion eller annan trosuppfattning:** åskådningar såsom kristendom, islam, buddism, ateism och agnosticism, men *inte* exempelvis rasistiska övertygelser. Även etiska och filosofiska värderingar som inte har samband med religion faller utanför, liksom politiska åskådningar.
- **Kön:** man eller kvinna.
- **Sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- **Funktionshinder:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått, eller kan förväntas uppstå. Den senare ”kan förväntas uppstå” innefattar exempelvis hiv-positiva, MS-sjuka etc.
- **Ålder:** uppnådd levnadslängd.
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** någon identifierar sig inte som kvinna eller man, eller ger genom sin klädsel eller på annat sätt uttryck för att tillhöra ett annat kön. Det kan handla om transsexuella, transvestiter, intersexuella, intergender och transgenderister.

Källa: ”Byrån mot diskriminering”

Stödfrågor till hur vi granskar vår verksamhet:

- Hur kan barn i verksamheten bli kränkta eller illa behandlade på sätt som har samband med några av diskrimineringsgrunderna – av vem kan de bli kränkta?
- Händer det att barn får olika behandling utifrån de 7 diskrimineringsgrunderna?
- Finns det regler, rutiner och arbetssätt i verksamheten som kan upplevas som missgynnande och orättvist utifrån de olika diskrimineringsgrunderna?
- Hur ser samspelet ut mellan barnen – utifrån diskrimineringsgrunderna?
- Finns det miljöer på förskolan där risken för kränkningar är extra stor?

Handlingsplan för åtgärder vid eventuell kränkning av barn

- Vid misstanke anmäl (bilaga 3) och kontakta förskolechef.
- Pedagog eller förskolechef kontaktar berörd vårdnadshavare så snart som möjligt och bestämmer tid för samtal. Vi informerar föräldrar om hur planen för mot diskriminering och kränkande behandling ser ut på förskolan och vilka åtgärder som ska vidtas enligt plan. I samtal med vårdnadshavare bestäms hur barnet som upplevt kränkningen ska följas upp.
 - Dokumentera datum, samtal och händelser fortlöpande.
 - Berörda pedagoger på förskolan informeras.
 - Fallet följs upp och diskuteras i arbetslaget för att förebygga och åtgärda. Använd då frågor som:
 - Vilken roll hade vi pedagoger i det som skedde?
 - Hur kan vi se över vår organisation för att förhindra att något liknande sker igen?
 - Vad har vi lärt oss?
 - Reflektera också om handlingsplanen följts och funktionen av den utvärderas.

Bilaga 3

Anmälan till huvudman om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering enligt 6 kap 10§ Skollagen.

Datum för händelse	Anmälnings datum	Enhet
		Sjösa förskola
Kort beskrivning av händelsen:		
Vidtagna och planerade åtgärder:		
Förskolechefs namn		
Maria Westerlund		
Utbildningschefs bedömning och eventuella åtgärder		
Utbildningschef		
Linda Uller		

Bilaga 4

Incidentrapport

Kränkningar, trakasserier, diskriminering

Datum	Händelse	Åtgärd	Plats	Sign.